

De Etruskische glimlach

Het boek begint in Villa Giulia waar de suppoost van Afdeling Vijf zijn ronde doet. Hij loopt naar het zaaltje met 'De echtgenoten'. Een oude man zit al geruime tijd te kijken naar de sarcofaag met daarop het paar. De vrouw ligt steunend op haar linkerelleboog, haar twee vlechten vallen over haar borsten. Sierlijk buigt ze haar rechterhand richting haar volle lippen. Achter haar ligt in dezelfde pose een man met een puntbaard en een fauneske mond; hij heeft zijn rechterarm om haar schouder gelegd. Ze glimlachen, deze eeuwenoude terracotta beelden.

De oude Roncone komt vanuit een dorp, Roccasera in Calabrië, naar Milaan. Hij is ernstig ziek en trekt in bij zijn zoon omdat de voorzieningen in de grote stad beter zijn. Maar Milanezen zijn volgens hem verweekte Italianen die verpakt voedsel kopen in supermarkten. Voedsel dat nergens naar smaakt. Gelukkig ontdekt hij een winkel waar producten van het platteland te koop zijn. Na een korte gewenningsperiode, vooral met zijn schoondochter Andrea heeft hij het moeilijk, vindt Roncone zijn draai. Op zijn kamer heeft hij een geheime plek voor worst, kaas en zware wijn en hij raakt steeds meer verslingerd aan zijn kleinzoon, Brunettino, van dertien maanden oud.

Renato en Andrea leiden een druk leven en voeden de kleine op volgens handboeken waarin gepropageerd wordt dat de kleine niet te veel mag hechten aan de ouders. Dus als het kind 's nachts huult mag hij niet bij zijn ouders in bed. Roncone denkt aan al die vrouwen in zijn geliefde Calabrië, velen konden niet lezen maar brachten hun kinderen zonder problemen groot. Hij sluipt vanaf nu elke nacht naar de slaapkamer van zijn kleinzoon en houdt de wacht bij het bedje. Er ontstaat een steeds hechtere band tussen de twee.

In deze nachtelijke uren vertelt Roncone over zijn leven. Vaak gaan zijn verhalen over de partizanentijd, maar ook vertelt hij over zijn geboortestreek waar zelfs leven in de huizen zit. Het zijn prachtige stukken in deze roman. Op een nacht fluistert hij zijn kleinzoon toe dat hij ook van hem leert: "Ik weet niet hoe, maar je brengt me dingen bij."

Tot verbazing van zijn zoon en schoondochter krijgt hij een relatie met Hortensia, een vrouw die hij op straat ontmoet op een moment dat hij kleddernat wordt gespat door een auto die door een plas rijdt. Met haar beleeft hij mooie maanden. Hilarisch zijn de uren die hij doorbrengt op de universiteit waar hij verhalen over Calabrië vertelt, deze worden opgenomen zodat niet alles over vroeger vergeten zal worden. Roncone neemt de boel een beetje in de maling en krijgt er ook nog geld voor.

José Luis Sampedro (1917) schreef deze roman in 1985 en nu verschijnt voor het eerst deze prachtige vertaling. De geboorte van zijn kleinzoon (Miguel) inspireerde hem tot het schrijven van deze roman. Na 350 pagina's moet u een ander boek zoeken en dat zal niet meevallen na het lezen van dit juweeltje.

José Luis Sampedro

De Etruskische glimlach

Vertaling Eugenie Schoolderman

Uitgeverij Menken Kasander & Wigman

ISBN 9789074622585

Prijs: €27,50